AKTYAJIЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ТЕ<mark>ОРІЯ ТА</mark> ПРАКТИКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ АЛЬМАНАХ «АКТУАЛЬНІ ПІРОБЛІЕМІИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ТЕОРІЯ ТА ПІРАКТИКА»

МАТЕРІАЛИ

IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

(5 листопада 2024 року)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Державний заклад «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ КАФЕДРА СІМЕЙНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

Збірник матеріалів IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

Випуск 4 5 листопада 2024 року

Одеса Видавництво ТОВ «Лерадрук» 2024 рік Рекомендовано до друку Вченою радою університету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

Педагогічний альманах «Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія та практика»: збірник матеріалів IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (5 листопада 2024 року). Одеса: Видавництво ТОВ «Лерадрук», 2024. Вип. IV. 301 с.

Організаційний комітет:

Богуш А. М. – дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор (голова);

Бабчук О. Г. – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології (заступник голови);

Кавиліна Г. К. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології (відповідальний секретар);

Булгакова О.Ю. – доктор психологічних наук, доцент, декан факультету дошкільної педагогіки та психології;

Левицька М.І. – методист кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології

Матеріали збірника відображають наукові дослідження і їх результати, здобуті в процесі науково-дослідної роботи студентів та молодих науковців, які навчаються у закладах вищої освіти України.

Відповідальність за зміст, точність цитат, прізвищ і представлених даних несе автор.

Технічне редагування матеріалів збірника – О.І. Кисельова.

Сторож В. В. Лепбук – інноваційна технологія до-	
	160
Berezovska L. Professional readiness of preschool	
education teachers for innovative activities	168
Lysenko O. M., Melnychuk N. M. Internationale politik	
zum schutz von flüchtlingen und migranten	173
Cojocari L., Ohrimenco (Boțan) A. Valorizarea jocului-	
călătorie în familiarizarea copiilor cu diversitatea naturii	181
Розділ III. Особливості інклюзивних підходів	
Коргун Л. М. Особливості розвитку та інклюзивне	
навчання дітей з порушенням інтелекту	196
Кузнецова Т. М. Інклюзивна практика у системі до-	
	203
Літовченко О. В., Василенко А. І. Особливості пі-	
знавальної активності в дітей з порушеннями мовлення	210
Тубичко Ю.О. Психолого-педагогічна готовність	
майбутніх фахівців до роботи у закладах дошкільної	
освіти з інклюзивною формою роботи	218
Kovylina V., Lepykh T. Features of inclusive practice	226
Розділ IV. Професійні якості майбутніх фахівців	
дошкільних закладів	
Зоткіна Ю. С. Розвиток толерантності в дошкіль-	
ному віці	232
Кавиліна Г. К. Психологія емоційних станів та	
управління ними у дітей старшого дошкільного віку	238
Кримова Н. О., Бирка А. В. Формування особистіс-	
ної ідентичності у дітей старшого дошкільного віку: про-	
блематика та психолого-педагогічні рішення	244
Кримова Н. О., Розумна-Ребдело С. В. Дивергентне	
та конвергентне мислення в контексті творчого процесу	249
Панасюк Л. Аналіз підходів до вивчення професій-	
ного самовизначення майбутніх фахівців	256

ної освіти. Зб. наук. пр. / ред. кол.: В.І. Очеретянко (гол.) та ін. Хмельницький: ХОІППО, 2019. 550 с.

- 3. Лепбук як дослідницький проект дошкільника. URL: https://ukrdeti.com/lepbuk-yak-doslidnickij-proekt-doshkilnika/ (дата звернення: 23.09.24).
- 4. Петренко Л. Лепбук як навчальна технологія у початковій школі. Заступник директора школи. 2018. №11. С. 51–55.
- 5. Пляцок А.О., Олійник В.В. Використання технології «лепбук» в роботі з дошкільниками: навч.-метод. посібник. Вінниця: КУ «ММК». 2017.45 с.
- 6. Стрілецька Н., Лаврінчук Ю., Петренко Н. Теоретичні аспекти розробки та використання лепбуку «Я і цифрові пристрої» (інформатична освітня галузь, 2 клас). *Молодий вчений*. 2019. № 5 (69), С.453-459. URL: https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-5-69-98.

PROFESSIONAL READINESS OF PRESCHOOL EDUCATION TEACHERS FOR INNOVATIVE ACTIVITIES

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, L. Berezovska

Education is one of the priority areas for societal development. The innovative changes occurring in the education system require corresponding adjustments in the professional activities of educators, particularly enhancing their professional training. The development of a teacher's competence, personal and professional qualities, as well as the ability to work in innovative conditions, accept new approaches, and manage them effectively, is especially important. A crucial component of a teacher's professional activity is their readiness to change the forms of interaction in the educational process. They must not only be prepared to work differently but also to initiate innovations. It is vital that such readi-

ness becomes an internal necessity for the educator. Innovations do not arise spontaneously; they are the result of scientific inquiry, analysis, and generalization of pedagogical experience.

An analysis of scientific research indicates that various aspects of the problem of innovative activity in the educational sphere have attracted the attention of both Ukrainian and foreign scholars. These studies encompass several important areas, including: theoretical substantiation of the psychological and pedagogical foundations for preparing specialists for innovative activities (A. Aleksyuk, A. Boiko, V. Bondar, I. Havrysh, O. Hlushman, and others), and the formation of an innovative culture among educators (I. Bohdanova, A. Bohush, Z. Kuryland, N. Lysenko, and others).

Despite a wide range of research, the issue of educators' readiness for innovative activities remains relevant. In particular, there is a need for a more detailed study of the essence of this phenomenon and the conditions necessary for its effective organization.

The aim of the article is to define the essence of future educators' readiness for innovative activities.

Main Content. The readiness of preschool educators for innovative activities can be regarded as a key characteristic of a creative teaching personality.

The essence of the main concepts of the study includes definitions such as innovation, which, according to N. Dichyk, is a local change in the educational process involving the development of new methods, programs, and technologies that facilitate effective solutions to educational tasks [3, c. 41]. Based on this definition, the process of implementing innovation in practice can be characterized as pedagogical innovation. In turn, pedagogical innovation can be viewed as a broader concept that encompasses the processes of emergence, development, and implementation of innovations in the education sector [43 c. 41].

The concept of «innovative pedagogical activity» is interpreted as a complex process that involves the creation, implementation, and dissemination of new ideas in teaching theory and practice [1]. This activity is based on the analysis of practical experience and is aimed at changing and developing the educational process to achieve high results and foster a new quality of pedagogical practice [2].

It is important to emphasize that readiness for innovative pedagogical activity depends not only on the knowledge and skills of the educator but also on their attitude toward change, ability to adapt to new conditions, and willingness for continuous self-improvement and self-development [4]. In the context of modern education, where the focus is on individualization and differentiation of learning, the formation of innovative thinking among educators is crucial, enabling them to respond effectively to the challenges of our time.

Research by I. Dichkivska highlights that a significant component of a teacher's readiness for innovative activities is their innovative potential – a combination of sociocultural and creative characteristics that reveal a readiness to enhance professional activity and utilize internal resources to achieve set goals [2].

Thus, innovative activity in pedagogy consists of improving the educational process through reflection on personal experience, comparison, analysis, and development of methods to achieve results. For successful innovative activity, a teacher must recognize the practical significance of innovations on both professional and personal levels. However, the process of involving educators in innovative changes often occurs spontaneously, without considering their professional and personal readiness.

In this study, the phenomenon of «readiness for innovative pedagogical activity» is viewed as a specific personal state that encompasses a motivational-value attitude towards professional activity, possession of effective methods to achieve pedagogical goals, creativity, and reflection.

Innovative competence of the educator is a key factor in their readiness for innovative activity, as it encompasses knowledge, skills, and personal qualities that ensure the effective use of the latest pedagogical technologies. It encourages educators to engage actively, increases their work productivity, and serves as a prerequisite for successful professional activity.

Competence in this area requires not only awareness of the necessity of implementing innovations but also a deep understanding of their essence, methods, and content. Key components include being informed about innovative approaches, the ability to utilize them, and personal conviction in their effectiveness and appropriateness.

The readiness of educators for innovative activities is an intrinsic personal trait that shapes a professional approach to the use of cutting-edge educational technologies. It is not merely a set of technical skills but primarily a conscious desire to improve one's pedagogical practice. Innovative transformations in education require teachers to adapt the educational process to the needs of the child, opening opportunities for their individual development and self-realization.

The motivational component of readiness for innovative pedagogical activity plays a significant role in shaping a teacher's professional identity, indicating their willingness to implement innovations. The cognitive component reflects the level of theoretical knowledge and methodological skills necessary for the successful implementation of the latest educational technologies. This includes methodological, theoretical, and practical knowledge that allows educators to effectively integrate new technologies into their work.

The creative component of a teacher's readiness for innovative activity is manifested in an original approach to solving pedagogical tasks, the ability to improvise, and making unconventional decisions. Its key features include the ability to generate new ideas, utilize unconventional approaches to organizing the educational process, creatively address professional challenges, and interact effectively with children, colleagues, and parents. An important aspect is the teacher's ability to foster creativity in children, solve problems, and generate new ideas. To effectively develop creativity, educators should employ a variety of methods and techniques that encourage self-expression among children. These might include interactive games, creative projects, experiments, and discussions that stimulate children to ask questions, seek answers, and share their impressions. It is essential for the educator to create an atmosphere where children feel free and confident, as such conditions foster the potential for creativity.

Moreover, the development of children's creativity requires educators to assess their ideas and suggestions, encouraging them to take risks and experiment. The educator should not only be a source of knowledge but also a partner in the learning process, allowing children to express their imagination and initiative. Engaging children in creative activities not only improves their educational outcomes but also fosters emotional intelligence, communication skills, and social adaptation.

Thus, the development of children's creativity within the framework of innovative pedagogical activity is an essential component of the educational process that ensures the formation of a harmonious, well-rounded personality.

The reflective component of readiness for innovative activity is expressed in the educator's ability to analyze their own work, reflect on their actions and their outcomes. This involves self-awareness, self-assessment, and the ability to interpret their own actions as well as those of other participants in the educational process. It is particularly important for educators to apply reflective thinking to enhance their professional activities.

Conclusions. Therefore, educational innovation can be

viewed as a process of creating, implementing, and disseminating new ideas, tools, and pedagogical technologies in educational practice, resulting in improved learning quality and more effective realization of educational goals.

REFERENCES

- 1. Havrysh N. V. Theoretical and methodological foundations for the formation of future teachers' readiness for innovative activities: author's abstract of doctoral dissertation in pedagogical sciences: 13.00.04. Luhansk, 2006, 44 p.
- 2. Dichkivska I. Innovative pedagogical technologies: textbook (3rd ed., revised). Kyiv: Akademvydav, 2015. 303 p.
- 3. Dichyk N. Pedagogical innovation as a historical and pedagogical problem: approaches to studying it. *Ridna Shkola* 2009. №10, p. 40-44.
- 4. Kozak L. V. Structural-component model of preparing future educators of preschool pedagogy and psychology for innovative professional activity. *Pedagogical Process: Theory and Practice*. 2013. №2. P.98-110.
- 5. Ohiyenko O. I. Formation of readiness for innovative activities as an important component of the professional training of future teachers. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*. 2013 T 7. №33, P. 154-162.

INTERNATIONALE POLITIK ZUM SCHUTZ VON FLÜCHTLINGEN UND MIGRANTEN

Doktorin der Sozialwissenschaften, Dozentin, O. M. Lysenko Masterstudentin N. M. Melnychuk

Moderne Kriege und bewaffnete Konflikte spielen nach wie vor eine der Hauptrollen bei der Entstehung von Flüchtlings- und Migrationsströmen (extern vertriebene Personen – EVP). Konflikte in Syrien, Jemen, Afghanistan, der Zentralafrikanischen